

OŠ HORJUL
ŠOLSKA ULICA 44
1354 HORJUL

VZGOJNI NAČRT OSNOVNE ŠOLE HORJUL

September 2022

Kazalo

1. UVOD.....	3
Zakonska podlaga	3
Pomen vzgojnega načrta	3
Vizija OŠ Horjul	3
Vsebina vzgojnega načrta	4
2. TEMELJNE VREDNOTE IN VZGOJNA NAČELA	5
Vrednote šole	5
Vzgojna načela.....	5
3. ODGOVORNOSTI IN PRAVICE UČENCEV, DELAVCEV ŠOLE IN STARŠEV.....	6
Odgovornosti in pravice učencev.....	6
Odgovornosti in pravice delavcev šole.....	7
Odgovornosti in pravice staršev	7
Vzajemno sodelovalni odnos s starši	8
4. VZGOJNE DEJAVNOSTI ŠOLE	9
Proaktivne, preventivne dejavnosti	9
Svetovanje in usmerjanje.....	9
Pomoč učencem	10
5. VZGOJNI POSTOPKI IN UKREPI	11
V rešitev usmerjeni pogovori.....	11
Restitucija (povračilo škode).....	11
Pohvale, priznanja in nagrade.....	12
PRIZNANJA.....	13
NAGRADE	13
Vzgojni ukrepi.....	14
Zaporedje postopkov za obvladovanje motečega vedenja pri pouku – postopki pred izvedbo vzgojnega ukrepa	16
Vzgojni opomini.....	17

V skladu z 60.d členom Zakona o osnovni šoli (Uradni list RS, št. 81/06 – uradno prečiščeno besedilo, 102/07, 107/10, 87/11, 40/12 – ZUJF, 63/13 46/16 ZOFVI-K in nadaljnimi spremembami in dopolnitvami), mnenja sveta staršev (z dne 27. 9. 2022), učiteljskega zbora (z dne 21. 9. 2022) je Svet osnovne šole Horjul na predlog ravnatelja šole sprejel na __. redni seji dne 29. 9. 2022

VZGOJNI NAČRT OSNOVNE ŠOLE HORJUL

1. UVOD

1. člen

Zakonska podlaga

Vzgojni načrt je oblikovan na podlagi:

- Zakona o osnovni šoli,
- Zakona o organizaciji in financiranju vzgoje in izobraževanja,
- učnih načrtov za posamezne predmete,
- obvestil Ministrstva za izobraževanje, znanost in šport.

2. člen

Pomen vzgojnega načrta

Vzgojni načrt:

- spodbuja delovanje šole na ravni odnosov in vzpostavlja pozitivno klimo med vsemi vključenimi,
- je dogovor o enotnem vzgojnem delovanju vseh udeležencev v procesu vzgoje,
- je dogovor za premišljeno, organizirano, ciljno naravnano delovanje šole in vsakega zaposlenega v njej,
- narekuje avtonomno odločanje in upoštevanje pravil glede na delo in življenje šole ter sodelovanje z okoljem,
- omogoča enotno delovanje in enoten pogled na ključne vzgojne ukrepe,
- je vnaprejšnji dogovor med zaposlenimi, starši/skrbniki (v nadaljevanju: starši) in učenci.

3. člen

Vizija OŠ Horjul

Vzgojni načrt je oblikovan na osnovi vizije in poslanstva Osnovne šole Horjul, izhaja iz ciljev osnovne šole (Zakon o osnovni šoli, Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o osnovni šoli in nadaljnji) in je vsebovan v letnem delovnem načrtu šole.

Cilje osnovnošolskega izobraževanja, ki jih določa 2. člen Zakona o osnovni šoli, so:

- zagotavljanje kakovostne splošne izobrazbe vsemu prebivalstvu;

- spodbujanje skladnega telesnega, spoznavnega, čustvenega, moralnega, duhovnega in socialnega razvoja posameznika z upoštevanjem razvojnih zakonitosti;
- omogočanje osebnostnega razvoja učenca v skladu z njegovimi sposobnostmi in interesi vključno z razvojem njegove pozitivne samopodobe;
- pridobivanje zmožnosti za nadaljnjo izobraževalno in poklicno pot s poudarkom na usposobljenosti za vseživljenjsko učenje;
- vzgajanje in izobraževanje za trajnostni razvoj in za dejavno vključevanje v demokratično družbo, kar vključuje globlje poznavanje in odgovoren odnos do samega sebe, lastnega zdravja, do drugih ljudi, lastne in drugih kultur, naravnega in družbenega okolja ter prihodnjih generacij;
- razvijanje zavesti o državni pripadnosti in narodni identiteti, védenja o zgodovini Slovencev, njihovi kulturni in naravni dediščini ter spodbujanje državljske odgovornosti;
- vzgajanje za obče kulturne in civilizacijske vrednote, ki izvirajo iz evropske tradicije;
- vzgajanje za spoštovanje in sodelovanje, za sprejemanje drugačnosti in medsebojno strpnost, za spoštovanje človekovih pravic in temeljnih svoboščin;
- razvijanje pismenosti in razgledanosti na besedilnem, naravoslovno-tehničnem, matematičnem, informacijskem, družboslovnem in umetnostnem področju;
- razvijanje pismenosti ter sposobnosti za razumevanje in sporočanje v slovenskem jeziku, na območjih, ki so opredeljena kot narodnostno mešana, pa tudi v italijanskem in madžarskem jeziku;
- razvijanje sposobnosti sporazumevanja v tujih jezikih;
- razvijanje zavedanja kompleksnosti in soodvisnosti pojavov ter kritične moči presojanja;
- doseganje mednarodno primerljivih standardov znanja;
- razvijanje nadarjenosti in usposabljanje za razumevanje in doživljanje umetniških del ter za izražanje na različnih umetniških področjih;
- razvijanje podjetnosti kot osebne naravnosti v učinkovito akcijo ter inovativnosti in ustvarjalnosti učenca.

Cilj vzgojnega delovanja šole je uresničevanje njene vizije:

Smo šola, ki zagotavlja enakovredne pogoje za optimalni razvoj vsakega posameznika ob upoštevanju in spoštovanju individualnih razlik.

Oblikujemo varno in vzpodbudno okolje, spoštujemo naravo, materin jezik in kulturno izročilo. Otrokom pomagamo pri razvoju v samozavestno, odgovorno in ustvarjalno osebnost.

4. člen

Vsebina vzgojnega načrta

Vzgojni načrt zajema:

- temeljne vrednote in vzgojna načela,
- odgovornosti in pravice učencev,
- vzajemno sodelovalni odnos s starši,
- vzgojne dejavnosti (proaktivne oz. preventivne dejavnosti in svetovanje ter usmerjanje učencev),
- vzgojni postopki,
- vzgojni ukrepi.

2. TEMELJNE VREDNOTE IN VZGOJNA NAČELA

5. člen Vrednote šole

Temeljne vrednote so v skladu z Razvojnim načrtom OŠ Horjul.

Vrednote OŠ Horjul so:

- vzgoja pokončnih in svobodomiselnih ljudi,
- ne samo znanje, ampak tudi vedoželjnost, radovednost in iskanje znanja so tiste osebnostne lastnosti, ki ljudi bogatijo, jim naredijo življenje zanimivo in na dolgi rok bistveno vplivajo na uspeh in zadovoljstvo posameznika,
- spodbujanje prijateljstva in gradnje pozitivnih medčloveških odnosov,
- spoštljivo obnašanje, strpnost, razumevanje in medsebojna pomoč pomembno vplivajo ne samo na posameznike, ampak pomagajo graditi celotno družbo okrog nas,
- nična toleranca do nasilja.

6. člen Vzgojna načela

Temeljne vzgojna načela so v skladu z Razvojnim načrtom OŠ Horjul.

Vzgoja temelji na naslednjih načelih:

- Načelo oblikovanja optimalnega življenjskega, učnega in vzgojnega okolja v fizičnem, psihološkem, socialnem in duhovnem smislu: vsem učencem moramo zagotoviti možnosti za optimalen razvoj njihovih potencialov, sposobnosti in pri tem upoštevati individualne razlike.
- Načelo strpnosti in sodelovanja.
- Načelo skupnega reševanja težav z dogovarjanjem.
- Načelo postopnosti reševanja težav po korakih: (1) z učiteljem, (2) razrednikom, (3) šolsko svetovalno službo, (4) s pomočnico ravnatelja in (5) ravnateljem šole.
- Načelo zavzetosti za vsakega posameznika, iskanje posameznikove odličnosti in odnosov.
- Načelo zaupanja in zagotavljanja varnosti, saj je pomembno, da vsi ustvarjamo okolje, kjer se počutimo varne in kjer vlada medsebojno zaupanje. Le v takih pogojih lahko napredujemo, smo uspešni in zadovoljni.

3. ODGOVORNOSTI IN PRAVICE UČENCEV, DELAVCEV ŠOLE IN STARŠEV

7. člen

Odgovornosti in pravice učencev

Osnovna naloga učencev je izpolnjevati osnovnošolske obveznosti, se razvijati v skladu s svojimi zmožnostmi in sodelovati z drugimi.

ODGOVORNOST	PRAVICA
<ul style="list-style-type: none">➤ Dokončati delo po svojih zmožnostih.➤ Sodelovati.➤ Učiti se.➤ Ne motiti drugih.	<ul style="list-style-type: none">➤ Biti deležen kakovostnega pouka in drugih dejavnosti.
<ul style="list-style-type: none">➤ Poskrbeti za lastno varnost in varnost drugih, v šoli in izven nje.➤ Igrati se igre, s katerimi ne bomo poškodovali sebe ali drugega.➤ V šolo prinašati le pripomočke, ki jih potrebujemo v šoli.	<ul style="list-style-type: none">➤ Biti varen.
<ul style="list-style-type: none">➤ Spoštovati svojo lastnino, lastnino drugega in lastnino šole.➤ Sporočiti vodstvu informacijo o kakršnikoli poškodbi lastnine ali drugi neprimerni zadevi.	<ul style="list-style-type: none">➤ Vedeti, da je lastnina varna.
<ul style="list-style-type: none">➤ Spoštljivo obravnavati drugega.➤ Poslušati drugega.	<ul style="list-style-type: none">➤ Biti spoštovan.
<ul style="list-style-type: none">➤ Tolerirati drugačna mišljenja.➤ Ne poniževati drugega.	<ul style="list-style-type: none">➤ Imeti možnost izraziti svoje mnenje.
<ul style="list-style-type: none">➤ Upoštevati šolska pravila.➤ Biti odgovoren za lastno vedenje in ravnanje.➤ Poznati in sprejeti posledice neprimernega vedenja.	<ul style="list-style-type: none">➤ Vedeti, kaj je sprejemljivo vedenje.➤ Biti deležen vodenja za ustrezno vedenje.
<ul style="list-style-type: none">➤ Druge obravnavati na ustrezen način.	<ul style="list-style-type: none">➤ Biti obravnavan na ustrezen način.
<ul style="list-style-type: none">➤ Upoštevati pravila komunikacije na šoli.	<ul style="list-style-type: none">➤ Biti slišan.

8. člen

Odgovornosti in pravice delavcev šole

Osnovna naloga delavcev šole je strokovno opravljati svoje delo ter usmerjati in nuditi podporo vsakemu učencu pri učenju in razvoju.

ODGOVORNOST	PRAVICA
<ul style="list-style-type: none">➤ Strokovno in vestno opravljati svoje delo v skladu z zakonodajo in pravili stroke.	<ul style="list-style-type: none">➤ Izobraževati se in razvijati svoje zmožnosti.➤ Biti ne ustrahovan s strani staršev, sodelavcev in vodstva šole.
<ul style="list-style-type: none">➤ Pomagati učencem optimalno razviti njihove potenciale.➤ Zagotoviti skrb za učence.	<ul style="list-style-type: none">➤ Učiti v vzpodbudnem in urejenem okolju.
<ul style="list-style-type: none">➤ Spoštljivo sodelovati z učenci, starši, sodelavci in vodstvom šole.	<ul style="list-style-type: none">➤ Biti spoštovan.
<ul style="list-style-type: none">➤ Delovati na način, s katerim bo ustrezno pomagal učencem in sodelavcem.➤ Graditi na zagotavljanju varnosti in pravih zdravega življenja.➤ Skrbeti za varnost v šolskem okolju.	<ul style="list-style-type: none">➤ Delati v zdravem in varnem okolju.
<ul style="list-style-type: none">➤ Tolerirati drugačna mišljenja.➤ Ne poniževati drugega.	<ul style="list-style-type: none">➤ Imeti možnost izražanja svojega mnenja.

9. člen

Odgovornosti in pravice staršev

Osnovna naloga staršev (in skrbnikov, v nadaljevanju: staršev) je skrb za vzgojo v družini, nuditi podporo otroku in njegovemu razvoju in opravljati starševsko skrb.

ODGOVORNOST	PRAVICA
<ul style="list-style-type: none">➤ Zagotoviti, da otrok redno in točno obiskuje šolo.➤ Poskrbeti za material, ki ga otrok potrebuje za delo v šoli.➤ Podpirati učitelja pri razvoju otroka in učenju.	<ul style="list-style-type: none">➤ Pričakovati kakovostno izobraževanje za svojega otroka.
<ul style="list-style-type: none">➤ Tolerirati drugačna mišljenja.➤ Ne poniževati drugega.➤ Komunicirati s šolo.	<ul style="list-style-type: none">➤ Biti obravnavan kot posameznik in dobiti priložnost izraziti lastno mnenje.
<ul style="list-style-type: none">➤ Upoštevat pravila komunikacije na šoli.➤ Odprto izražati skrbi.	<ul style="list-style-type: none">➤ Biti slišan.
<ul style="list-style-type: none">➤ Razumeti, da je vsak otrok enkraten posameznik.➤ Spodbujati svojega otroka, da bo delal v skladu s svojimi zmožnostmi.	<ul style="list-style-type: none">➤ Pričakovati, da se otrok razvija v skladu s svojimi potenciali.

<ul style="list-style-type: none"> ➤ Sprejeti informacijo na ustrezen način. ➤ Pokazati aktiven interes za otrokov razvoj (sodelovanje). ➤ Biti del šolskega podpornega okolja. ➤ Obvestiti šolo o odsotnosti otroka. ➤ Obvestiti šolo o otrokovih posebnostih. 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Biti informiran o otrokovem učnim in socialnim razvojem.
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Vzgojiti otroka, tako da bo uporabljal zdrave in varne oblike vedenja. ➤ Sprejeti in podpirati šolski vzgojni načrt. 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Pričakovati, da bo otrok v šoli varen.

10. člen

Vzajemno-sodelovalni odnos s starši

Strokovni delavci šole, učenci in starši razvijajo vzajemno-sodelovalni odnos na vzgojnem področju. Redno in kvalitetno sodelovanje šole s starši je predpogoj za učinkovito vzgojno dejavnost šole. Načini, oblike, metode in cilji vzgojnega dela šole morajo biti staršem vnaprej poznani.

S starši bomo sodelovali tako pri doseganju učno vzgojnih ciljev kot pri reševanju razvojnih in osebnih težav njihovih otrok ali skupin otrok. Zato bomo poleg običajnih oblik (roditeljski sestanki, pogovorne ure) sodelovanja spodbujali medsebojno komunikacijo staršev in druge aktivnosti (predavanja, zbiralne akcije, šolske prireditve, skrb za čisto okolje, srečanja, predstave, praznovanja, spremstva na tekmovanja) v okviru oddelčnih skupnosti in v okviru šole kot celote.

Starši sodelujejo pri oblikovanju življenja in dela šole, različnih vzgojno-izobraževalnih dejavnostih, oblikovanju vzgojnega koncepta šole, oblikovanju akcij za izvajanje preventivnih vzgojnih dejavnosti, svetovanju in usmerjanju, povrnitvah škod, restituciji in ostalih načinih vzgojnega delovanja.

Vključujejo se v reševanje problemov, ki jih imajo njihovi otroci ali kadar njihovi otroci kršijo pravila šole. Pri tem upoštevajo načelo postopnosti pri reševanju težav. Šola usmerja starše v predavanja za starše in na različne zunanje institucije.

Šola obvešča starše na različne načine: ustno (osebno in po telefonu), pisno (po navadni in elektronski pošti). V primerih, ko je potreben poglobljen razgovor o otrokovem vedenju ali težavah v šoli, starše povabimo na razgovor.

Po telefonu bomo starše obvestili v primerih, ko je to nujno, in sicer:

- v primeru poškodbe oz. bolezni njihovega otroka,
- v primeru pomembne kršitve šolskega reda, ki posredno ali neposredno zadevajo njihovega otroka.

4. VZGOJNE DEJAVNOSTI ŠOLE

11. člen

Proaktivne, preventivne dejavnosti

Vzgojne dejavnosti oblikujejo šolsko okolje tako, da se učenci počutijo varne, sprejete, da imajo možnost biti pri šolskem delu motivirani, zavzeti, ustvarjalni in da prevzemajo odgovornost za svoje vedenje in sprejemajo omejitve, ki jih postavlja življenje v skupnosti. Šola je avtonomna pri načrtovanju in izvajanju proaktivnih vzgojnih dejavnosti, ki temeljijo na oblikovanju okolja, v katerem bodo učenci uspešno zadovoljevali temeljne telesne, duševne, čustvene in socialne potrebe in razvijali svojo samostojnost in odgovornost.

Proaktivne in preventivne dejavnosti, ki jih bo izvajala šola so:

- delo v oddelčni skupnosti, ki je osnovna socialna skupina v šoli: oblikovanje in razvijanje dobrih medsebojnih odnosov s spodbujanjem ugodne socialne klime, oblikovanje in upoštevanje pravil oddelka, razvijanje socialnih veščin, vrstniškega sodelovanja in pomoči, skrbi za varnost, zaupanja in sprejetosti,
- tematsko usmerjene vzgojne dejavnosti šole, ki bodo organizirane v okviru ur oddelčne skupnosti, dni dejavnosti, na taborih, izletih, ekskurzijah, ob obiskovanju kulturnih prireditev, v okviru šolske skupnosti ali šolskega parlamenta, interesnih dejavnosti ali tudi v okviru šolskih projektov s poudarkom na temah, kot so: odnosi med vrstniki, medvrstniška pomoč, komunikacija, razvijanje socialnih veščin, ustrezno in sprejemljivo reševanje konfliktov, medvrstniško nasilje, odnosi med spoloma, strpnost, odvisnosti, zdravo življenje, sprejemanje drugačnosti, spoštovanje starejših, itn.
- preventivne dejavnosti za preprečevanje zasvojenosti, nasilništva in drugih odklonskih pojavov ter dejavnosti, ki povezujejo učence, delavce šole, starše in lokalno skupnost in skrbijo za medgeneracijsko povezovanje in sodelovanje,
- spoznavanje, učenje in razvijanje moralnih vrednot, dobrodelnosti, sprejemanje odgovornosti za svoje vedenje in kritično vrednotenje lastnega vedenja in vedenja vrstnikov,
- povezovanje, sodelovanje in vključevanje staršev v življenje in delo šole,
- takojšnje in načrtno reševanje problemov, težav in konfliktov,
- skrb za učence, ki se težje vključujejo v skupino in so zaradi tega lahko žrtve vrstniškega nasilja,
- pomoč učencem iz drugih okolij in drugih držav pri njihovi učni in socialni integraciji.

12. člen

Svetovanje in usmerjanje

Svetovanje in usmerjanje pomaga učencem pri reševanju problemov v zvezi z njihovim razvojem, šolskim delom, pri odnosih z vrstniki in odraslimi, razvijanju samopodobe in prevzemanju odgovornosti.

Svetovanje in usmerjanje spodbuja razvijanje samovrednotenja, samokontrole in razvijanje odgovornosti za lastne odločitve in ravnanja.

Cilji svetovanja in usmerjanja so, da se učenci učijo:

- oblikovati lastne cilje in strategije za njihovo uresničevanje,
- organizirati lastno delo za večjo učinkovitost,
- spremljati svojo uspešnost,
- razmišljati in presojeti o svojih vedenjih in ravnanjih drugih ljudi,
- prevzemati odgovornost in sprejemati posledice svojih dejanj,
- empatičnega vživljanja v druge,
- razumeti vzroke za neustrezna vedenja pri sebi in drugih,
- reševati probleme in konflikte,
- ustrezno ravnati v situacijah, v katerih je prisoten stres, strah, čustvena napetost, doživljanje neuspehov, konflikti, apatičnost ...,
- razvijati pozitivno samopodobo,
- dosežati druge cilje, ki jih zastavi šola.

Usmerjanje in svetovanje se izvaja v okviru ur oddelčne skupnosti, pogovornih ur za učence in starše, ob sprotne reševanju problemov in drugih priložnostih. Izvajajo ga strokovni delavci in sodelavci šole. Svetovanje in usmerjanje, povezano z reševanjem individualnih ali skupinskih problemov učencev, izvajajo za to usposobljeni strokovni delavci.

Svetovanje in usmerjanje poteka v obliki pogovora med delavci šole in učenci, ki zadeva težave v otrokovem šolskem funkcioniranju, odnose z vrstniki, učitelji in enkratne ali občasne kršitve pravil šolskega reda. V primerih, ko strokovni delavci presodijo, da se pri učencu pojavljajo težave in oblike vedenja, ki jih šolska obravnava ne more omiliti, izboljšati ali odpraviti, staršem predlaga obravnavo v zunanjih ustanovah psihološke in socialne pomoči.

13. člen

Pomoč učencem

Oblike pomoči, ki jo bo šola nudila učencem, so:

- pomoč učitelja in spodbujanje pomoči sošolcev pri učenju,
- vzpostavljanje socialnih povezav med učenci,
- vključevanje učencev v dejavnosti,
- uvajanje v določene funkcije in druge pomembne odgovornosti,
- urejanje različnih oblik zunanje pomoči,
- dogovori z učencem o občasni individualni programih,
- zagotavljanje varnosti itn.

5. VZGOJNI POSTOPKI IN UKREPI

14. člen

V rešitev usmerjeni pogovori

V pogovorih, usmerjenih v rešitev, se učenci, ki imajo problem ali konflikt, ob pomoči tretje osebe – strokovnega delavca po načelih mediacije (strokovni delavci so ustrezno izobraženi za izvajanje pomoči učencem pri reševanju težav po načelih mediacije), pogovorijo in ugotovijo, kje so točke njihovega spora, izrazijo svoja mnenja, ideje, težave in čustva, izmenjajo stališča ter poskušajo najti rešitev, s katero bodo vsi zadovoljni. V takšnem pogovoru prevzamejo udeleženci odgovornost za rešitev nastalega konflikta. V rešitev usmerjeni pogovor pomaga pri vzpostavljanju odnosov medsebojnega zaupanja in spoštovanja.

Reševanje spora po načelih mediacije za starše:

1. Pogovor z učiteljem predmeta, kjer je nastal problem
2. Mediacija (izvaja jo učitelj mediator)
3. Obveščanje razrednika (razrednik nato skliče sestanek vodstva in svetovalne službe skupaj s starši učenca)

Reševanje spora po načelih mediacije za učence:

1. Pogovor s sošolcem, s katerim je prišlo do spora (s ciljem ugotoviti, kaj je bilo pri reševanju spora že storjeno)
2. Mediacija (izvaja jo učitelj)
3. Učitelj obvesti razrednika o neuspešni mediaciji (razrednik nato skliče sestanek svetovalne službe skupaj s starši vseh vpletenih učencev).

15. člen

Restitucija (povračilo škode)

Restitucija je oblika vzgojnega postopka, ki omogoča posamezniku, ki je s svojim ravnanjem povzročil materialno ali moralno škodo drugemu, skupini ali šoli, da to popravi. Posameznik se v postopku sooči s posledicami svojega ravnanja, sprejme odgovornost za takšno ravnanje in poišče načine, s katerimi svojo napako popravi oziroma se z oškodovancem dogovori za načine poravnave.

Poravnava je smiselno povezana s povzročeno psihološko, socialno ali materialno škodo, zahteva odločitev in napor tistega, ki je škodo povzročil, spodbuja pozitivno vedenje, poudarja vrednote.

Strokovni delavci predvsem usmerjajo in spremljajo udejanjanje restitucije. Ta je končana, ko oškodovanec potrdi, da je zadovoljen s poravnavo in ko povzročitelj tako na čustvenem kot miselnem nivoju sprejme svoje ravnanje kot nekaj, kar je dolžan storiti, če prej z nepremišljenim ravnanjem povzroči kakršnokoli škodo.

16. člen

Pohvale, priznanja in nagrade

Učenec ali skupina učencev lahko za uspešno in prizadevno delo v šoli prejme pohvale, priznanja in nagrade.

Pohvale, priznanja in nagrade učencem ali skupinam učencev predlagajo:

- oddelčna skupnost, šolska skupnost, šolski parlament,
- razrednik,
- drugi strokovni delavci šole, mentorji dejavnosti, ravnatelj, starši (na način, da podajo informacije o dejanjih in aktivnostih, ki so lahko razlog za pohvalo).

POHVALE

Pohvale so lahko ustne ali pisne.

Kadar se učenec ali več učencev izkaže s prizadevnostjo pri enkratni ali kratkotrajni aktivnosti, so lahko ustno pohvaljeni.

Pisne pohvale podeljujeta razrednik ali mentor dejavnosti za aktivnosti, ki trajajo celo šolsko leto. Razrednik podeljuje pisne pohvale za delo v oddelčni skupnosti ali za individualno napredovanje učenca.

Pisne pohvale se lahko podeljujejo za:

- prizadevnost ter doseganje vidnih rezultatov pri pouku, interesnih dejavnostih in drugih dejavnostih šole, za pozitiven zgled v oddelku,
- bistveno izboljšanje učnega uspeha v primerjavi s preteklim šolskim letom,
- doseganje vidnih rezultatov na šolskih športnih in drugih tekmovanjih in srečanjih učencev z različnih področij znanja in delovanja,
- posebej prizadevno in učinkovito delo v oddelčni skupnosti, šolski skupnosti ali pri šolskem parlamentu,
- aktivno sodelovanje pri organizaciji in izvedbi različnih dejavnosti in prireditev, pomembnih za šolo,
- za doslednost in vztrajnost pri delu in ravnanjih,
- spoštljiv odnos do odraslih, nudenje pomoči tistim, ki jo potrebujejo, sodelovanje v prostovoljstvu.

Pisne pohvale se lahko podelijo tudi skupini učencev.

Pohvale učencem za vzorno vedenje

Kriteriji za izrekanje pohval za vzorno vedenje, pri čemer učni uspeh ni merilo: dosledno doseganje in izrazito izstopanje med vrstniki glede spodaj navedenega:

- zgledno in spoštljivo vedenje do sošolcev, vrstnikov, učiteljev, delavcev šole ne samo v prostorih šole, ampak tudi izven šole,
- tovariški odnos do sošolcev in pomoč tistim, ki jo potrebujejo,
- pripravljenost za opravljanje nalog – tudi tistih, ki niso nujno povezane z učno obveznostjo in ocenami (pozitiven in zavzet odnos do dela),

- spoštovanje in lepo ravnanje s svojimi stvarmi, stvarmi drugih in šolsko lastnino.

Pohvalo za vzorno vedenje učencem od prvega do petega razreda izreče razrednik, ki se predhodno posvetuje z ostalimi učitelji, ki poučujejo v oddelku, in drugimi strokovnimi delavci, ki izvajajo dejavnosti z učenci.

Pohvalo za vzorno vedenje učencem od šestega razreda dalje predlaga razrednik. Pridobi mnenje učiteljev in drugih strokovnih delavcev. Odločitev o pohvali sprejme učiteljski zbor. V postopek izrekanja pohval se lahko vključi tudi mnenje učencev.

Pohvala za najboljšega športnika ali športnico

Med učenci 9. razreda se na predlog učiteljev športa izbere najboljšega športnika in najboljšo športnico leta, ki se na slavnostni prireditvi ob zaključku 9. razreda vpišeta v šolsko Zlato knjigo.

PRIZNANJA

Priznanja šole podeljuje učencem ravnatelj šole za uspeh oziroma dosežek, ki je pomemben za celotno šolo ali znatno prispeva k ugledu šole v širši skupnosti.

Priznanja se podeljujejo za:

- iz razlogov, ki jih ravnatelj ali učiteljski zbor ali razrednik in mentorji ocenijo kot primerne za podelitev priznanj – npr. ob zaključku šolanja, za izjemne dosežke v letu, za večletno izjemno prizadevnost ipd.

Priznanja za izjemne dosežke na tekmovanjih na državnem nivoju podeljujejo mentorji na slavnostni način. Učenci, dobitniki priznanja, se vpišejo v šolsko Zlato knjigo.

Priznanja za dosežke na tekmovanjih na šolskem in regijskem nivoju podelijo razredniki ob zaključku šolskega leta ob podelitvi spričeval.

NAGRADE

Nagrado lahko prejme posameznik, skupina učencev ali oddelčna skupnost.

Učenci, ki prejmejo priznanje, so lahko tudi nagrajeni. Vrsto nagrade za posameznega učenca določi ravnatelj v sodelovanju z razrednikom oziroma mentorjem. Praviloma so nagrade knjige ali pripomočki, ki jih učenec lahko uporablja pri pouku ali drugih dejavnostih. Nagrada je lahko tudi posebna ugodnost (izlet, udeležba na prireditvi) glede na sredstva in letni delovni načrt šole.

Nagrade podeljuje razrednik ob zaključku šolskega leta na slavnostni način.

Učencem 9. razreda se podeljujejo priznanja in nagrade na slavnostni prireditvi.

Učenci 9. razreda, ki so imeli vsa šolska leta povprečje ocen v spričevalu 4,5 ali več, so lahko nagrajeni s slavnostnim sprejemom pri županu Občine Horjul.

Učenci 9. razreda, ki so imeli vsa leta vse zaključne ocene 5 (odlično), se vpišejo v šolsko Zlato knjigo.

17. člen Vzgojni ukrepi

Šola je prostor, v katerega vstopa veliko ljudi, vsem pa je skupna želja po dobrih medosebnih odnosih. Vsi delamo napake in na njih se tudi učimo, zato je prav, da učenci vedo, da lahko napako popravijo. Tako bodo bolj pripravljeni spreminjati svoja ravnanja, zato so vzgojni ukrepi najprej usmerjeni v priložnost za izboljšanje vedenja.

Vzgojni ukrepi obsegajo posledice kršitev pravil šole. Uporabljajo se, kadar učenci niso pripravljeni sodelovati pri reševanju problemov in so bile predhodno izvedene vse druge vzgojne dejavnosti. Učencem pomagajo spoznavati njihove obveznosti do drugih ljudi in pomen pravil v družbeni skupnosti. Izvajanje vzgojnih ukrepov je povezano z nudenjem podpore in vodenjem učenca, iskanjem možnosti in priložnosti za spremembo neustreznega vedenja. Pri tem sodelujejo učenec, starši in strokovni delavci šole, ki skupaj oblikujejo predloge za rešitev.

Vzgojni ukrepi so zaključek usmerjenih pedagoških strokovnih postopkov, ki se uporabijo pri ponavljajočih, pogostejših in/ali obsežnejših kršitvah pravil šolskega reda. Uporabljajo se v primerih, ko učenec kljub predhodni vzgojni pomoči ne korigira svojega vedenja, noče sodelovati ali pa zaradi različnih vzrokov tega ni sposoben.

Vzgojni ukrepi so lahko sledeči:

- povečan nadzor nad učencem med odmori in drugimi dejavnostmi,
- dodatno spremstvo med odmori in drugimi dejavnostmi (ekskurzijami, tabori ipd.), v kolikor ga je mogoče zagotoviti,
- razgovor po pouku v zvezi z reševanjem problemov, o čemer šola takoj obvesti starše ali skrbnika,
- učenec je dolžan po pouku izvesti dejavnost ali nalogo, ki je med poukom ali doma ni opravil; učenca nadzira učitelj, ki je ugotovil neopravljeno dejavnost ali nalogo, svetovalna služba ali drugi strokovni sodelavci ob predhodnem obvestilu in ustnem soglasju staršev (po telefonu),
- ukinitve nekaterih pravic in ugodnosti, ki jih šola nudi učencem izven predpisanih dejavnosti in standardov,
- prepoved udeležbe pri neobveznih aktivnostih šole – določenih dejavnostih ter taborih in/ali šoli v naravi (kadar učenec ogroža varnost, zaradi česar šola ne more prevzeti odgovornosti za varno izvedbo pedagoškega procesa izven prostorov šole),
- organiziran nadomestni vzgojno-izobraževalni proces v šoli (v primeru ogrožanja varnosti, kot navedeno v predhodni alineji),
- odstranitev učenca od pouka: mogoča je, kadar učenec s svojim vedenjem onemogoča izvajanje pouka kljub predhodnim pogovorom, dogovorom in opozorilom. Cilj odstranitve je vzdrževanje jasno postavljenih mej, sprejemljivega vedenja in omogočanje resnega sodelovanja učenca in učitelja pri reševanju problema ter omogočanje nemotenega učenja drugih učencev v oddelku. Učenca se za čas do enega dneva odstrani od pouka v drug oddelek ali k drugemu strokovnemu delavcu na šoli, ki ga določi ravnatelj. Učenec tam opravlja obveznosti po navodilu svojega učitelja. Strokovni delavec mu lahko pomaga pri reševanju problema, zaradi katerega ni pri pouku. Učitelj po možnosti še isti dan z

učenec opravi razgovor o nadaljnem sodelovanju. Razrednik o odstranitvi od pouka obvesti starše. Učenec obveznosti po potrebi dokonča doma. Starši se ob opravljeno obveznost (nalogo) podpišejo. Če učenca ni možno ustrezno umiriti niti z odstranitvijo, se pokliče starše, ki pridejo ponj.

- začasna premestitev učenca v drug oddelek: razrednik lahko pisno predlaga ravnatelju premestitev v drug oddelek v času poteka obveznega ali razširjenega programa za obdobje več kot 1 dneva do največ enega meseca; o predlogu pisno odloči ravnatelj po posvetu z učiteljskim zborom,
- premestitev učenca v drug oddelek (ob upoštevanju sklepa Sveta zavoda OŠ Horjul z 28. 12. 2020)¹,
- redni periodični in vnaprej določeni stiki učenca z določenim strokovnim delavcem (razrednik, svetovalni delavec, učitelj) za razgovor o dogajanju in doživljanju v šoli,
- redni periodični in vnaprej določeni stiki s starši in poročanje o otrokovem vedenju v šoli (dnevno/tedensko ali kako drugače),
- začasna izročitev naprav ali predmetov, s katerim učenec ogroža varnost ali onemogoča nemoteno izvedbo pouka oziroma krši šolska pravila. O taki izročitvi strokovni delavec, ki mu je bil predmet izročen, še isti dan obvesti razrednika in starše učenca, ki izročeni predmet v šoli tudi prevzamejo (izjema: pri prvem odvzemu mobilni telefona lahko prevzame učenec sam),
- opravljanje družbeno-koristnega dela, pri čemer učenci pomagajo učitelju in drugim delavcem šole, čiščenje šole in okolice, pomoč pri različnih popravilih, pomoč v jedilnici in drugih šolskih prostorih,
- pomoč oz. opravljanje del za odpravo povzročene škode, v kolikor je mogoče,
- medsebojna pomoč učencev – pomoč učenecem z učnimi težavami, pomoč mlajšim učencem (v času podaljšanega bivanja pri domačih nalogah), pomoč gibalno oviranim učencem,
- zapis samorefleksije (spis po navodilih ali risba/strip, ki vsebuje razmislek o dogodku ter prikaz neustreznega in ustreznega poteka dogodka) ali priprava strokovnega prispevka s predstavitevijo oddelku oz. po dogovoru drugim oddelkom na šoli ali učiteljskemu zboru (govorni nastop, priprava okrogle mize na določeno temo); priprava strokovnega prispevka vključuje branje literature (npr. knjig v povezavi s kršitvijo, pravil bontona ipd.),
- prepoved vstopanja ali uporabe določenih šolskih prostorov,
- prepoved približevanja drugemu učencu,
- prešolanje učenca – je mogoče po izrečenem vzgojnem opominu, in sicer
 - s soglasjem staršev: šola lahko vključi učenca v drugo šolo v soglasju ali na zahtevo staršev, če je to potrebno iz učnih ali vzgojnih razlogov; z vključitvijo mora soglašati šola, v katero se učenec vključuje,
 - brez soglasja staršev: šola lahko iz vzgojnih razlogov prešola učenca na drugo šolo brez soglasja staršev:
 - če so kršitve pravil šole takšne narave, da ogrožajo življenje ali zdravje učenca oziroma življenje in zdravje drugih ali
 - če učenec po treh vzgojnih opominih v istem šolskem letu in kljub izvajanju individualiziranega vzgojnega načrta onemogoča nemoteno izvajanje pouka ali drugih dejavnosti, ki jih organizira šola.

¹ Mnenje Sveta Zavoda OŠ Horjul je, da prešolanje oz. premestitve učencev med manjšimi učnimi skupinami med šolskim letom niso mogoče. Ta sklep se vpiše v Pravila šolskega reda.

Če se učenca prešola brez soglasja staršev, si šola pred odločitvijo o prešolanju učenca na drugo šolo pridobi mnenje centra za socialno delo in soglasje šole, v katero bo učenec prešolan, glede na okoliščine pa tudi mnenje drugih institucij.

Učence s posebnimi potrebami iz prvega odstavka 12. člena Zakona o osnovni šoli je mogoče vključiti v drugo osnovno šolo na podlagi odločbe o usmeritvi.

Šola lahko oblikuje in izvaja tudi druge vzgojne ukrepe.

O vzgojnih ukrepih se vodijo ustrezni zapisi. Zapise vodi razrednik oziroma za učence, ki so individualno obravnavani, tudi svetovalna služba ali oseba, ki vodi obravnavo.

Vzgojni ukrepi se dokumentirajo kot:

- vpisi v e-dnevnik takoj ob zaznavi kršitve v času pouka in anekdotski opisi za razrednika (za kršitve, ki se ne dogajajo med poukom oz. ni dostop do e-dnevnika),
- zapisi določenih služb oz. organov,
- zapisniški sklepi pedagoških sestankov.

Pisna dokumentacija, ki se vodi pri uvedbi in poteku postopka vzgojnega ukrepanja je podrobneje opredeljena v dokumentu Pravila šolskega reda OŠ Horjul.

18. člen

Zaporedje postopkov za obvladovanje motečega vedenja pri pouku – postopki pred izvedbo vzgojnega ukrepa

Zaporedje postopkov je namenjeno zagotavljanju pogojev za kvaliteten pouk oziroma za obvladovanje motečega vedenja pri pouku.

Cilji zaporedja postopkov:

- učitelji imajo orodje za vzpostavljanje discipline pri pouku,
- šola jasno postavi meje učencem,
- preusmerjamo neprimerno vedenje v sprejemljivo,
- učenci nosijo posledice neprimerne vedenja,
- starši prejmejo povratno sporočilo o vedenju njihovega otroka in našo podporo za učinkovitejše vzgojno ravnanje.

Postopki in ukrepi so lahko:

1. Ustno opozorilo učitelja motečemu učencu.
2. Učitelj motečega učenca presede, če obstajajo prostorske možnosti.
3. Učitelj zapiše anekdotski zapis dogodka v e-dnevnik in naknadno v obrazec Evidenčna mapa učenca (opredeljena v Pravilih šolskega reda OŠ Horjul).
4. Kratkotrajna odstranitev motečega učenca od pouka – učitelj pošlje reditelja po svetovalno delavko ali v njeni odsotnosti po drugega strokovnega delavca, ki ga določi ravnatelj, da prevzame učenca. Učenec je pod nadzorom drugega strokovnega delavca in se v najkrajšem možnem času vrne v oddelek. Učitelj in strokovni delavec, ki je učenca prevzel, obvestita razrednika, ki starše še isti dan seznanja z ukrepom.
5. V primeru, da ponovno pride do motečega vedenja, se ponovno izvede ukrep odstranitve od pouka, kjer učenec opravlja delo po navodilu učitelja pod nadzorom strokovnega delavca do konca šolske ure ali dlje (do enega dneva). Strokovni delavec v najkrajšem

možnem času obvesti razrednika. Razrednik obvesti starše. V njihovih primerih jih pokliče, da učenca prevzamejo in odpeljejo domov.

6. V primeru osebne žalitve učitelja ali grožnje učitelju, le ta takoj izreče vzgojni ukrep odstranitve od pouka (vsi predhodni ukrepi se preskočijo) in učenec se isto šolsko uro ne vrne v razred. Učenca prevzame svetovalna delavka ali drug strokovni delavec ali ravnatelj. Strokovni delavec v najkrajšem možnem času obvesti razrednika. Po potrebi šola (svetovalna delavka, razrednik ali ravnatelj) po telefonu obvesti starše, da prevzamejo otroka. Po potrebi šola obvesti tudi druge pristojne institucije (policijo, center za socialno delo, nujno medicinsko pomoč).
7. V primeru ponavljajočega se ukrepanja po točkah 4 in 5 sledijo ukrepi iz nabora vzgojnih ukrepov.
8. Naknadno – po možnosti takoj po učni uri ali še isti dan – se izvede pogovor učitelja z učencem o dogodku. Glede na resnost kršitve ali ponavljanje se izvedejo pogovori z razrednikom, svetovalno službo, vodstvom, starši.

19. člen

Vzgojni opomini

Zakon o osnovni šoli opredeljuje postopek izrekanja vzgojnih opominov in varstvo pravic učencev. Izraz vzgojni opomin se razlikuje od vzgojnega ukrepa in lahko ima za učenca trajne posledice, kot sta premestitev v drug oddelek ali šolo tudi brez soglasja staršev.

Vzgojni opomin šola izreče za kršitve, ki so bile storjene v času pouka, dni dejavnosti in drugih organiziranih oblikah vzgojno-izobraževalne dejavnosti ter drugih dejavnosti, ki so opredeljene v:

- letnem delovnem načrtu,
- hišnem redu,
- pravilih šolskega reda in
- drugih aktih šole,

ko vzgojne dejavnosti oziroma vzgojni ukrepi, določeni z vzgojnim načrtom in pravili šolskega reda, niso dosegli namena.

V posameznem šolskem letu lahko učencu izreče učiteljski zbor vzgojni opomin največ trikrat. Po izrečenem prvem vzgojnem opominu se za učenca pripravi individualizirani vzgojni načrt. Če je bil učencu izrečen drugi vzgojni opomin v šolskem letu, mora šola obvestiti starše o tem, da lahko učenca po izrečenem tretjem vzgojnem opominu prešola na drugo šolo brez soglasja staršev, če učenec po treh vzgojnih opominih v istem šolskem letu in kljub izvajanju individualiziranega vzgojnega načrta onemogoča nemoteno izvajanje pouka ali drugih dejavnosti, ki jih organizira šola.

Če se učenca prešola brez soglasja staršev, si šola pred odločitvijo o prešolanju učenca na drugo šolo pridobi mnenje Centra za socialno delo ter soglasje šole, v katero bo učenec prešolan, glede na okoliščine pa tudi mnenje drugih institucij.

Prenovljen vzgojni načrt je bil sprejet na 15. seji Sveta zavoda OŠ Horjul dne 29. 9. 2022.

Ravnatelj
Aleksander Gube

Namestnik predsednika sveta zavoda
Marko Bogataj